

بخش د: یادداشت های مصارفات

درس اول: دانستن ارزش خالص، گردش وجوه نقدی، صورت حساب عاید و حفظ یادداشت های کمپیوتری

وقت پیشنهاد شده تدریس: 1 ساعت

منابع پیشنهاد شده: منابع ذیل ممکن در تدریس این درس ممدوح واقع گردد.

1- مدیریت تجارت فارم و مزرعه، مولین ایلینویز 1992

Steward, Jim, Raleigh Jobes, James Casey, and Wayne Purcell. *Farm and Ranch Business Management*. Moline, Illinois: Deere & Company, 1992. (Text and Student Manual, Chapter 2).

2- شورای مشورتی برای تعلیمات زراعتی، الیکسندر، وریجنبیا 1993

Decisions and Dollars. Alexandria, Virginia: The Council for Agriculture Education, 1993. (Curriculum Binder, Unit II.B)

3- مدیریت مالی در زراعت، باری، پیتر، پاول الینجر، جان هاپکن و سی بی بکر، سال تالیف 1995

Barry, Peter, Paul Ellinger, John Hopkin, and C.B. Baker. *Financial Management in Agriculture*. Danville, Illinois: Interstate Publishers, Inc., 1995. (Textbook, Chapter 3)

4- مدیریت تجارت محصولات زراعتی، بازاریابی، انکشاف منابع انسانی، ارتباطات و تکنالوژی.

نویسنده گیب سن، جیری، سال تأسیس 2001

Gibson, Jerry D., et al. *Agribusiness Management, Marketing, Human Resources Development, Communication, and Technology*. Danville, Illinois: Interstate Publishers, Inc., 2001.

لیست تجهیزات، لوازم، تدارکات و تسهیلات

- نوشتن در سطح کاغذ، تخته وغیره

- استفاده از سلайд پاورپوینت و پرچکتور

- استدانان با تجربه

- کاپی اوراق ارزیابی شاگردان

اصطلاحات : اصطلاحات ذیل در این درس ارائه گردیده است (به خط درشت در سلайд دوم پاورپوینت نشان داده شده است)

1- حسابداری تلفیقی یا تصنیفی (Accrual accounting)

2- دارائی (Assets)

3- حسابداری نقدی (Cash accounting)

4- صورت حساب گردش وجوه نقدی (Cash flow statement)

5- دارائی جاری (Current asset)

6- قروض واجب الادا جاری (Current liabilities)

- 7 مخارجات (Expenditures)

- 8 صورت حساب در آمد (Income statement)

- 9 قروض واجب الاد (Liabilities)

- 10 عاید خالص (Net income)

- 11 صورت حساب ارزش خالص (Net worth statement)

- 12 دارائی غیر جاری (Non-current asset)

- 13 قروض غیر جاری (Non-current liabilities)

- 14 عاید (Revenue)

روش های دلچسپ: آیا شاگردان ارزش اجناس موجودی ملکیت خویش را جمع کرده اند و یا خیر. از آنها بپرسید که در حالت مالی آنها چه واقع می شود اگر آنها 100 افغانی بدیهه بدھید. آیا ارزش آنها کم می شود و زیاد؟ که ارزش خالص آن در چنین حالات رونما می گردد. اهداف این درس را با شاگردان تکرار نماید.

خلاصه محتويات و شيوه تدریس:

هدف 1- برای یک تجارت زراعتی یک صورت حساب ارزش خالص را انکشاف دهید.

مشکلات پیش بینی شده: ارزش خالص چیست؟

(از سلайд سوم پاور پواینت استفاده صورت گیرد)

صورت ارزش خالص عبارت از نشان دادن صحت مالی یک تجارت در یک نقطه داده شده در یک زمان میباشد.

الف: صورت حساب ارزش خالص عبارت از تعین کننده توانائی یک تجارت با پرداخت قروض با فروش تمام دارائی آن می باشد.

(از سلайд چهارم پاور پواینت استفاده صورت گیرد)

دارائی عبارت از اجناس با ارزش یک تجارت می باشد.

(از سلайд پنجم پاور پواینت استفاده صورت گیرد)

قرض واجب الاد: عبارت از قرضه های اجباری میباشد که در مدت زمانی یک سال و یا کمتر پرداخت می گردد.

دارائی و قرض واجب الاد به دو شکل مطرح می شود 1- جاری 2- غیرجاری.

(از سلайд ششم، هفتم و هشتم پاور پواینت استفاده صورت گیرد)

1-دارائی جاری: عبارت از اجناس یا اقلام بوده که تحت مالکیت قرارداشته در مدت یک سال استفاده شده و یا نقداً در مدت یک سال بر می گردد.

2-دارائی غیرجاری یا طولانی: عبارت از اجناس است که اضافه از یک سال عمر مفید داشته باشد.

(از سلайд نهم، دهم و یازدهم پاور پواینت استفاده صورت گیرد)

3-قرضه های جاری عبارت از قرضه های کوتاه مدت بوده و یا قرضه هایی که برای مدت از یک سال گرفته شده باشد.

4- قرضه های غیر جاری یا طویل المدت: عبارت از قرضه های اند که بعد از یک سال پرداخت می شوند.

(از سلайд دوازده هم پاور پواینت استفاده صورت گیرد)

1- مجموع دارائی : عبارت از دارائی جاری + دارائی غیر جاری

2- مجموع قروض: عبارت از قرض واجب + قرض غیر جاری

3- ارزش خالص یا دارائی خالص: عبارت از حاصل تقسیم مجموع قروض از مجموع دارائی میباشد.

از ۱-۱:TM و ۲-۱:TM استفاده نموده و در مورد محتویات صورت حساب ارزش خالص گفتگو نماید. و شاگردان را وادار نماید تا ۱-۱:WS را تکمیل نموده و ارزش خالص را تعین نمایند.

هدف دوم: برای تجارت زراعتی یک صورت حساب درآمد را انکشاف دهید.

مشکلات پیش بینی شده: صورت حساب یک درآمد چیست؟
(از سلайд سیزده هم پاورپوینت استفاده صورت گیرد.)

۱- صورت حساب: عبارت از یک وسیله یا سند مالی بوده که بعد از گذشت یک زمان مفاد و یا ضرر یک تجارت را نشان می دهد.

(از سلайд چهاردهم پاورپوینت استفاده شود)

الف: دانستن دو قاعده ابتدائی محاسبه ضروری است:

۱- میتود اصول محاسبه: به معنی اینکه در آمدها و مخارجات دروقت دریافت و یا پرداخت آن ثبت شده است.

۲- میتود تجمع یا افزود شدن درمحاسبه: به معنی اینکه در آمدها و مخارجات درین دریافت و یا تحويل شدن خدمات و تولیدات ثبت شده است. و تجمع محاسبه همچنان نشان دهنده تغیرات دردارائی و قروض میباشد.

ب- صورت حساب درآمد عایدات و مخارجات یک تجارت را در فهرست درج می نماید.

(از سلайд پانزدهم هم پاورپوینت استفاده صورت گیرد)

الف: عاید: عبارت از دریافت نقدی خدمات انجام شده، تولیدات فروخته شده و غیره می باشد.

ب: مخارجات: عبارت از پول پرداخت شده برای خدمات، وسایل یا منابع خریده شده و غیره می باشد.

ج: عاید خالص: عبارت از حاصل تفریق عایدات از مخارجات می باشد.

از ۱-۳:TM استفاده نموده در مورد پول نقد و تجمع محاسبه مذاکره نماید. و از ۱-۴:TM استفاده شده و در مورد محتویات صورت حساب بک عاید مذاکره شود. شاگردان را وادار نماید تا ۱-۲:WS را تکمیل نموده و صورت حساب عاید را تمام نمایند.

هدف سوم: صورت حساب گردش وجوه نقدی را برای یک تجارت زراعتی انکشاف دهید.

مشکلات پیش بینی شده: صورت حساب گردش وجوه نقدی چیست؟

(از سلайд شانزدهم هم پاورپوینت استفاده صورت گیرد)

۱- صورت حساب گردش وجوه نقدی: عبارت از یک راپورمالی بوده که رسیدها و مخارجات یک تجارت را بعد از گذشت یک زمان ثبت می نماید. معمولاً در جریان یک سال یعنی راپورکامل یک سال را یادداشت می نماید.

الف- گردش وجوه نقدی نشان دهنده توانایی یک تجارت بوده با ضروریات مالی آنرا مرفوع سازد.

از ۱-۵:TM استفاده شود تا اهداف این درس آموخته شود.

هدف چهارم: دانستن نگهداری یادداشت های کمپیوتري

مشکلات پیش بینی شده: چطور مالک یک تجارت می تواند که یادداشت های کمپیوتري را حفظ نماید؟

(از سلайд هفدهم هم پاورپوینت استفاده صورت گیرد)

۱- حفظ یادداشت های کمپیوتري برای مدیران تجارت میتواند در راه های ذیل مفید واقع شود.

-۱- نظارت غذا اختصاص داده شده

-۲- پلان تغیرات در کسب و کار عادی و تجارت های کلان

-۳- ثبت مالیات و معلومات محاسبی

-۴- کمک در بازاریابی برای تولیدات از طریق تحلیل قیمت ها و تمایل یا تقاضای مارکیت

-۵- تقسیم اوقات برای کارمندان

-۶- تهیه صورت حساب مالی

-۷- پیگردی صورت اموال

از ۱-۶:TM استفاده شده و در مورد یادداشت های کمپیوتري گفتگو شود. از یک محاسب یا متخصص دیگر دعوت به عمل آید تا در مورد انواع یادداشت های کمپیوتري که در تجارت های زراعتی استفاده می شود بحث نماید.

خلاصه / تکرار:

از سلاید 18 برای مرور و خلاصه درس استفاده شود تا شاگردان اهداف این درس را بدانند. از شاگردان خواسته شود تا محتویات هردرس را که با هر هدف آن تعلق می‌گیرد تشریح نمایند.

طریق کاربرد:

طریقه کاربرد میتواند در برگیرنده یک و یا بیشتر فعالیت های شاگردان باشد. از اوراق لابراتوار نیز استفاده صورت گیرد.مانند.

WS:1-1 تعین کننده ارزش خالص

WS:1-2 تمام شد یک صورت حساب عاید

ارزیابی: ارزیابی باید زیاد روی دست آوردها صورت گیرد که آیا شاگردان اهداف این درس را آموخته اند یا خیر. از تخفیک های مختلف استفاده شود. مانند انجام فعالیت های درخواست شده از شاگرد. یک نمونه از امتحان تحریر شامل باشد.

جواب به سوال های نمونه:

بخش مقایسوی:

C .1
K .2
G .3
A .4
E .5
J .6
H .7
I .8
B .9
D.10
F .11

سوالات خانه خالی

- 1 محاسبه نقدی
- 2 عاید خالص
- 3 درآمد، مخارجات
- 4 تجمع محاسبی یا افزود
- 5 قروض واجب الادا ، دارائی

جوابات کوتاه

صورت حساب گردش وجوه نقدی میتواند برای نشان دادن توانائی ضروریت های مالی، تهیه معلومات کریدتی و نشان دادن نیازمندی های بدیهی استفاده شود.

نمونه امتحان

دانستن ارزش خالص، گردش وجوه نقدی، صورت حساب درآمد و حفظ یادداشت های کمپیوتری

نام:

بخش مقایسوی: هر لغت را با تعریف درست آن مقایسه نماید.

1- دارائی	7- عاید خالص	2- صورت حساب گردش وجوه نقدی	8- صورت حساب ارزش خالص
3- دارائی جاری	9- قروض غیر جاری	4- قروض جاری	5- مخارجات
6- صورت حساب عایدات	10- در آمد		

1- اجناس که استفاده شده و یا در مدت یک سال به پول نقد بر می گردد.

2- پول دریافت شده -----

3- عایدات منفی مخارجات -----

4- اجناس دارای ارزش مارکیت -----

5- هزینه نقدی -----

6- قرضه های که بعد از یک سال پرداخت می شود.

7- اسناد مالی که برای تعین ملکیت دارائی استفاده می شود.

8- اجناس که دارائی ارزش مارکیت بوده و بیشتر از یک سال استفاده شود.

9- اسناد مالی که برای نشان دادن ضروریت های مالی بعد از یک مدت زمان استفاده می شود

10- قرض که در مدت یک سال پرداخت می شود

11- اسناد مالی که برای تعین مفاد استفاده می شود.

سوالات خانه خالی

1 _____ برای ثبت مخارجات و رسید ها هنگام وصول و پرداخت استفاده می شود.

2 _____ یک نام دیگر از مفاد است.

3- یک فهرست صورت حساب در آمد هردو _____ و _____ میباشد.

4 _____ ثبت مخارجات و عایدات وقتیکه وارد می شود.

5- ارزش خالص تعین می شود با منفی کردن _____ از _____.

جوابات کوتاه: سوالات ذیل را جواب بدھید.

1- چطور یک تجارت پیشه میتواند یک صورت حساب گردش وجوه نقدی را در عملیات تجاری خویش استفاده نماید؟

TM:1-1

محتویات از یک صورت حساب ارزش خالص

- **صورت ارزش خالص:** عبارت از نشان دادن صحت مالی یک تجارت در یک نقطه داده شده در یک زمان مبیاشد.
- **دارائی:** عبارت از اجناس با ارزش یک تجارت می باشد.
- **دارائی جاری:** عبارت از اجناس یا اقلام بوده که تحت مالکیت قرار داشته در مدت یک سال استفاده شده و یا نقداً در مدت یک سال بر می گردد.
- **دارائی غیر جاری یا طولانی:** عبارت از اجناس است که اضافه از یک سال عمر مفید داشته باشد.
- **قروض واجب الاد:** عبارت از قرضه های اجباری مبیاشد که در مدت زمانی یک سال و یا کمتر پرداخت می می گردد.
- **قرضه های جاری:** عبارت از قرضه های کوتاه مدت بوده و یا قرضه هایی که برای مدت کمتر از یک سال گرفته شده باشد.
- **قرضه های غیر جاری یا طویل المدت:** عبارت از قرضه های اند که بعد از یک سال پرداخت می شوند.

TM: 1-2

محتویات از یک صورت حساب ارزش خالص

- **مجموع دارائی = دارائی جاری + دارائی غیر جاری**
- **مجموعه قروض واجب الاد = قروض جاری + قروض غیر جاری**
- **ارزش خالص یا خالص = مجموعه دارائی - مجموعه قروض واجب الاد**

TM: 1-3

جمع در محاسبه یا افزود شدن در محاسبه

- محاسبه نقدی: به معنی اینکه در آمدها و مخارجات در وقت دریافت و یا پرداخت آن ثبت شده است.
- تجمع یا افزود شدن در محاسبه: به معنی اینکه در آمدها و مخارجات در حین دریافت و یا تحويل شدن خدمات و تولیدات ثبت شده است. و تجمع محاسبه همچنان نشان دهنده تغیرات در دارائی و قروض میباشد.

TM: 1-4

محتویات صورت حساب درآمد

- صورت حساب: عبارت از یک وسیله یا سند مالی بوده که بعدازگذشت یک زمان مفاد و یا ضرریک تجارت رانشان میدهد.
- عاید: عبارت از دریافت نقدی خدمات انجام شده، تولیدات فروخته شده وغیره می باشد.
- مخارجات: عبارت از پول پرداخت شده برای خدمات، وسائل یا منابع خریده شده وغیره می باشد.
- عاید خالص: عبارت از حاصل تفریق مخارجات از عایدات می باشد.

TM: 1-5

صورت حساب گردش وجود نقدی

- صورت حساب گردش وجود نقدی: عبارت از یک راپور مالی بوده که رسیدها و مخارجات یک تجارت را بعدازگذشت یک زمان ثبت می نماید. معمولاً در جریان یک سال یعنی راپور کامل یک سال را یادداشت مینماید.

- گرددش وجوه نقدی نشان دهنده توانائی یک تجارت بوده تا ضروریات مالی آنرا مرفوع سازد.

TM: 1-6

استفاده از یادداشت های کمپیوتری

- نظارت غذا اختصاص داده شده
- پلان تغیرات در کسب و کار عادی و تجارت های کلان
- ثبت مالیات و معلومات محاسبه ای
- کمک در بازاریابی برای تولیدات از طریق تحلیل قیمت ها و تمایل یا تقاضای مارکیت
- تقسیم اوقات برای کارمندان
- تهیه صورت حساب مالی
- پیگردی صورت اموال

تعیین کردن ارزش خالص

هدف : تعیین ارزش خالص از روی معلومات مالی داده شده.

طرز العمل: از معلومات داده شده ذیل استفاده نموده و به سوالات ذیل پاسخ ارائه دارید.

810,225 AF	گاو های ماده و گاو های نر
4,238,100 AFN	موازنہ دارائی حقیقی رهن کردن بعداز سال جاری
1,849,058 AFN	گاو های غیر نسل گیری
2,542,680 AFN	ماشین آلات
678,096 AFN	دارائی واقعی قابل تادیه این سال
623,000 AFN	حاصلات ذخیره شده
62,325 AFN	حساب بانکی
2,278,352 AFN	بیلانس قرضه ماشین آلات بعداز این سال
598,320 AFN	پرداخت قرضه ماشین الات این سال
13,065,065 AFN	زمین
2,126,280 AFN	ملزومات گوناگون
1,121,850 AFN	بیلانس قرضه عملیاتی
49,860 AFN	بدھکار بودن از همسایگان برای محصول گمرکی
	1- ارزش دارائی جاری چیست ؟ _____
	2- ارزش دارائی غیر جاری چیست ؟ _____
	3- ارزش دارائی مجموعی چیست ؟ _____
	4- ارزش قروض جاری چیست ؟ _____
	5- ارزش قروض غیر جاری چیست ؟ _____
	6- ارزش قروض مجموعی چیست ؟ _____
	7- ارزش خالص برای این دھقان چیست ؟ _____

تعیین کردن ارزش خالص

هدف: تعیین ارزش خالص از روی معلومات مالی داده شده

طرز العمل: از معلومات داده شده ذیل استفاده نموده و به سوالات ذیل پاسخ ارائه دارید.

د.غ.ج	810,225 AF	گاو های ماده و گاو های نر
ق.غ.ج	4,238,100 AFN	موازنہ دارائی حقیقی رهن کردن بعداز سال جاری
د.ج	1,849,058 AFN	گاو های غیر نسل گیری
د.غ.ج	2,542,680 AFN	ماشین آلات
ق.ج	678,096 AFN	دارائی واقعی قابل تادیه این سال
د.ج	623,000 AFN	حاصلات ذخیره شده
د.ج	62,325 AFN	حساب بانکی
ق.غ.ج	2,278,352 AFN	بیلانس قرضه ماشین آلات بعداز این سال
ق.ج	598,320 AFN	پرداخت قرضه ماشین آلات این سال
د.غ.ج	13,065,065 AFN	زمین
د.ج	2,126,280 AFN	ملزومات گوناگون
ق.ج	1,121,850 AFN	بیلانس قرضه عملیاتی
د.ج	49,860 AFN	بدھکار بودن از همسایگان برای محصول گمرکی
	4,710,523 AFN	1- ارزش دارائی جاری چیست ؟
	16,417,970 AFN	2- ارزش دارائی غیر جاری چیست ؟
	21,128,493 AFN	3- ارزش دارائی مجموعی چیست ؟
	2,398,266 AFN	4- ارزش قروض جاری چیست ؟
	6,516,452 AFN	5- ارزش قروض غیر جاری چیست ؟
	8,914,718 AFN	6- ارزش قروض مجموعی چیست ؟
	12,213,775 AFN	7- ارزش خالص برای این دھقان چیست ؟

تکمیل کردن یک صورت حساب در آمد

هدف: استفاده از معلومات مالی برای تعین ارزش خالص

طرز العمل: در آمد خالص را برای حالات ذیل تعین نماید، از قاعده حسابات نقدی استفاده شود. با تشخیص اقلام ذیل از عایدات و مخارجات شروع نماید.

67,311 AFN	خریداری 45 آوخر
49,860 AFN	خریداری غذا
7,480 AFN	بل و ترنر
134,600 AFN	فروش گاوهای چاق
109,700 AFN	قیمت تخم یا بذر
224,370 AFN	قیمت کود و ادویه جات
284,200 AFN	قیمت ماشین الات و لوازم
2,564,300 AFN	فروش دانه باب
520,000 AFN	پرداخت مالیات
359,000 AFN	استهلاک

1- عاید مجموع چیست ؟

2- مجموع مصارفات چیست ؟

3- حسابات نقدی : عاید خالص =

تکمیل کردن یک صورت حساب در آمد

هدف: استفاده از معلومات مالی برای تعین ارزش خالص

طرز العمل: در آمد خالص را برای حالات ذیل تعین نماید، از قاعده حسابات نقدی استفاده شود. با تشخیص اقلام ذیل از عایدات و مخارجات شروع نماید.

م	67,311 AFN	خریداری 45 آخور
م	49,860 AFN	خریداری غذا
م	7,480 AFN	بل و ترنر
ع	134,600 AFN	فروش گاو های چاق
م	109,700 AFN	قیمت تخم یا بذر
م	224,370 AFN	قیمت کود و ادویه جات
م	284,200 AFN	قیمت ماشین الات و لوازم
ع	2,564,300 AFN	فروش دانه باب
ع	520,000 AFN	پرداخت مالیات
م	359,000 AFN	استهلاک
	3,218,900 AFN	1- عاید مجموع چیست ؟
	1,101,921 AFN	2- مجموع مصارفات چیست ؟
2,AFSADFSFLDSFDDSFLDSSDFLGFDGFDGDF	=	3- حسابات نقدی : عاید خالص =